

NUWE ELEKTRISITEITSTARIEWE

VRAE EN ANTWOORDE

Table of Contents

1	Algemene Tarief vrae	2
1.1	V: Wat word vir die elektrisiteitstariewe in Julie 2022 voorgestel?	2
1.2	V: Wat sal die volgende gemiddelde elektrisiteitsprysverhoging wees?	2
1.3	V: Watter tariefstruktuur veranderings word vir 1 Julie 2022 beplan?	2
1.4	V: Waarom word sulke groot tarief struktuur veranderings voorgestel?	2
1.5	V: Wat was die belangrikste resultate van die koste van voorsiening studie?	2
1.6	V: Waaruit bestaan 'n kostereflektiewe tarief?	3
1.7	V: Wat het die koste van voorsieningstudie gesê oor die George elektrisiteits las?	3
1.8	V: Wat het die koste van voorsieningstudie oor die George-tariefstrukture aangedui?	3
1.9	V: Volg die George-tariefstrukture die koste volgens die koste van voorsieningstudie?	3
1.10	V: Wat is die belangrikste veranderings wat aan die George-tariefstrukture voorgestel word?	3
1.11	V: Wat doen George om verbruikers in te lig?	4
1.12	V: Wat is die voordele van die nuwe tariewe vir George en Verbruikers?	4
1.13	V: Hoe sal die voorgestelde tariewe ingefaseer word?	5
2	Kleinverbruikers tarief vrae	6
2.1	V: Wat is Ampere en hoe hou dit verband met elektrisiteitseenhede?	6
2.2	V: Watter toestelle kan van 'n 20 Amp beperkte toevoer voorsien word?	6
2.3	V: Hoe moet 'n mens dan die vraag binne 'n beperkte kapasiteit bestuur?	6
2.4	V: Wat sal gebeur as die kapasiteit oorskry word?	7
2.5	V: Hoe sal die kapasiteit bepaal word?	7
2.6	V: Wat is die impak van die nuwe tariewe?	8
2.7	V: Hoe sal die kapasiteitslemiet eintlik in die toevoer verander word?	8
2.8	V: Waarom word Basiese en Kapasiteitsheffings ingestel?	8
2.9	V: Waarom moet voorafbetaal verbruikers Basiese en Kapasiteits heffings betaal?	9
2.10	V: Hoekom betaal 20 Amp-voorrade nie vaste koste nie?	10
2.11	V: Hoeveel is betaalbaar wanneer kapasiteit verander word?	10
2.12	V: Hoe sal die vaste heffings (basies en kapasiteit) verhaal word?	10
2.13	V: Wat sal gebeur as die vaste heffings nie betaal word nie?	10
2.14	V: Wat gebeur waar eiendomme aan onderverhuur word?	10
3	Grootmaat tarief vrae	11
3.1	V: Watter veranderinge word vir grootmaatverbruikers voorgestel?	11
3.2	V: Wat sal die impak vir grootmaatverbruikers wees?	11
3.3	V: Hoe sal die aanvraag vir die Toegangsheffing bepaal word?	11
4	Kleinskaal ingeslote kragopwekkers (SSEG) tarief vrae	13
4.1	V: Wat word voorgestel vir verbruikers met hul eie opwekkingsvermoë?	13
4.2	V: Gaan hierdie nuwe benadering die installering van hernubare opwekking ontmoedig?	13
4.3	V: Wat sal gebeur met verbruikers wat stelsels geïnstalleer het, maar nie geregistreer het nie?	13
4.4	V: Hoekom moet hierdie verbruikers op TVG-tariewe wees?	13
5	Kragoordraging (wheeling) vrae	14
5.1	V: Wat gebeur met die kragoordraging van elektrisiteit oor die George-netwerk?	14
5.2	V: Daar word beweer dat George dubbel vir netwerke sal vra by kragoordrag ooreenkomstes?	14
5.3	V: Sal kragoordrag ooreenkomstes nie veroorsaak dat George inkomste verloor nie?	14
6	Verbruikerspesifieke vrae	15
6.1	V: Sal uitwisbare minimums wegval?	15
6.2	V: Wat is die status van huidige Basiese heffings?	15
6.3	V: Hoe sal toekomstige kapasiteit bepaal en gehê word?	15
6.4	V: Wat is die plan met verbruikers met PV (dakpanele)?	15

1 Algemene Tarief vrae

1.1 V: Wat word vir die elektriesiteitstariewe in Julie 2022 voorgestel?

George munisipaliteit sal die volgende implementeer:

Eerstens: 'n gemiddelde NERSA-goedgekeurde elektriesiteitsprysverhoging

Tweedens: verskeie elektriesiteits tariefstruktuur veranderings vanaf 1 Julie 2022

1.2 V: Wat sal die volgende gemiddelde elektriesiteitsprysverhoging wees?

A Die prysverhoging van Eskom na die munisipaliteit is 8,61% vanaf 1 Julie 2022. Op grond hiervan het NERSA 'n riglynverhoging van 7,47% aan munisipaliteite uitgereik om die Eskom-verhoging plus eie kosteverhogings te dek. George sal die verhoging van 7,47% toepas.

1.3 V: Watter tariefstruktuur veranderings word vir 1 Julie 2022 beplan?

A Die volgende:

- Klein huishoudelike en kommersiële tariewe (voorafbetaalde en nie-voorafbetaal) sal in die toekoms gekoppel word aan die kapasiteitsbeperking van die gekose toevoer.
- Alle verbruikers wat meer as 20 Amp-kapasiteit nodig, sal 'n ingefaseerde koste reflektiewe tarief betaal met die volgende heffings:
  - Vaste basiese heffing,
  - Kapasiteits heffing afhangende van die kapasiteit limiet van die toevoer en
  - laer Energie heffing.
- Verbruikers wat bereid is om hul las te bestuur binne 'n kapasiteit beperk tot 20 Amp enkelfase sal 'n tarief aangebied word sonder vaste heffings.
- Deernis verbruikers se kapasiteit sal ook beperk word en die hoeveelheid eenhede wat in die eerste blok gebruik word, sal verminder word.
- Grootmaatverbruikers sal almal na 'n Tyd van Gebruik tarief oorgeskakel word.
- Kleinskaal ingeslote kragopwekkers (SSEG) verbruikers sal ook onderhewig wees aan vaste en Tyd van Gebruik energie heffings.

1.4 V: Waarom word sulke groot tarief struktuur veranderings voorgestel?

A George-munisipaliteit moet die huidige tariefstruktuur verander om meer koste-reflektief te wees. Die huidige tariewe weerspieël nie die werklike koste om verskillende verbruikers te voorsien akkuraat nie en spreek nie die veranderende energie omgewing aan nie. In die lig hiervan en in ooreenstemming met die Nasionale Elektriesiteitsprysbeleid (EPP) en NERSA-vereistes is 'n gedetailleerde koste van voorsiening (KOS) studie uitgevoer en is deur NERSA en die Raad goedgekeur.

1.5 V: Wat was die belangrikste resultate van die koste van voorsiening studie?

A Dit het eerstens getoon dat die gemiddelde George-elektriesiteitsprysvlakke in ooreenstemming was met die NERSA-riglyne. Dit het ook aangedui dat deernis verbruikers, laegebruik huishoudelike verbruikers en sommige grootmaatverbruikers te min gehof is, maar dat hoëgebruik huishoudelike verbruikers en meeste kommersiële verbruikers oorverhaal word.

1.6 V: Waaruit bestaan 'n kostereflektiewe tarief?

- A Die koste om elektrisiteit aan 'n verbruiker te verskaf bestaan uit die volgende komponente
- Vaste verbruikerskoste (meter- en diensaansluiting, meterlesing en rekeninge en vending vir voorafbetaling, inkomstebestuur, ens).
  - Netwerk (kapasiteit / aanvraag) koste. Hierdie kostes sluit in: Die Eskom-kapasiteits heffings en maksimum aanvraag heffings asook die George-netwerkkoste insluitend bedryfs- en instandhoudingskoste.
  - Energiekoste. Dit is die werklike energie wat die verbruiker in kWh verbruik, maar dit kan teen die tyd van gebruik wees.

1.7 V: Wat het die koste van voorsieningstudie gesê oor die George elektrisiteits las?

- A Dit het eerstens getoon dat die George-lasprofiel baie spits is, wat beteken dat baie hoë las gedurende die vroeë oggend en vroeë aande voorkom en wat saamval met die Eskom nasionale stelsel splitse wanneer elektrisiteit baie duur is. Dit is normaal vir 'n dorp soos George, maar is ook 'n aanduiding dat daar geen / baie min sein / aansporings is vir verbruikers om hul laste te bestuur nie, spesifiek die maksimum las wat hulle op die netwerk plaas.

1.8 V: Wat het die koste van voorsieningstudie oor die George-tariefstrukture aangedui?

- A Dit het duidelik identifiseerbare vaste koste getoon wat verband hou met meting, fakturering, diensverbinding en ander verbruikersdienste wat onafhanklik van gebruik is en vas van aard is per verbruiker. Dit het ook duidelik die Eskom Toegang en Maksimum aanvraag heffings en die netwerkkoste geïdentifiseer wat afhang van die spits op die netwerke en van die Eskom-aanvraag wat weer onafhanklik is van die vlak van verbruik. Laastens, die energiekoste wat hoofsaaklik van Eskom is en aansienlik verskil tussen die Hoëseisoen (Junie tot Augustus) en die Laeseisoen (res) en volgens tyd per weeksdag en naweekdag volgens Spits-, Standaard- en Buitespitstydperke.

1.9 V: Volg die George-tariefstrukture die koste volgens die koste van voorsieningstudie?

- A Ten opsigte van kleinverbruikerstariewe, minder as 100 kVA, grootliks nie. Slegs 'n paar klein verbruikers het vaste heffings, maar nie een het enige kapasiteitsheffings nie. Die meeste klein verbruikers is op 60 Amp-toevoere wat in baie gevalle 10 keer meer kapasiteit bied as wat eintlik benodig word. Dit beteken dat hoewel verbruikers 'n aansporing het om op energieverbruik te bespaar, daar geen aansporing is om hul spitsaanvraag te bestuur nie.

Met betrekking tot grootmaatverbruikers, meer as 100 kVA, is sommige op meer koste-reflektiewe tariewe, maar byna die helfte is nog nie op Tyd-van-gebruik-tariewe nie soos vereis in die Nasionale Elektrisiteitsprysbeleid (EPB). Verder weerspieël hierdie tariewe nie die verskillende kostekomponente akkuraat nie.

1.10 V: Wat is die belangrikste veranderings wat aan die George-tariefstrukture voorgestel word?

- A Dievolgende:
- Deernis verbruikers: 'n Gesubsidieerde tarief vir deernis verbruikers sonder vaste heffings. Dit sal beperk word in kapasiteit tot 20 Ampère vir 'n enkel huishouding en die eerste energieblok teen die gesubsidieerde lae prys sal van toepassing wees tot 400 kWh/m in plaas van 550 kWh/m in die verlede, die eerste 70 kWh/m is gratis.
  - Huishoudelike en kommersiële verbruikers 20 ampère enkelfase. Hierdie gesubsidieerde tariewe met geen vaste heffings maar met 'n kapasiteitslimiet van 20 Ampère sal beskikbaar wees vir lae energie verbruikers.
  - Huishoudelike en kommersiële verbruikers wat 20 Amp enkelfase oorskry. Hierdie tariewe sal dievolgende heffings bevat:
    - 'n vaste maandelikse heffing hê om die verbruikersdienskoste in Rand/maand te dek.
    - 'n Kapasiteitsheffing gebaseer op die kapasiteitslimiet gekies in Rand/Amp/fase/maand

- Die basiese en kapasiteitsheffing word deur die tariewerekening gehêf.
- 'n Laer energieheffing om die energiekoste te dek.
- Grootmaat verbruikers. Dit is verbruikers met kapasiteit wat gewoonlik 100 kVA oorskry. Hierdie verbruikers sal almal geskuif word na Tyd van Gebruik-tariewe. Hierdie tariewe sal gedifferensieer word tussen toevoer by Laagspanning, Medium Spanning and Medium Spanning by die Hoof 66/11 kV substasie. Hierdie tariewe het almal 'n Basiese, Kapasiteit, Maksimum aanvraag, TVG energie en 'n reaktiewe energie heffings bevat.
- Kleinskaal Ingeslote Kragopwekkers (SSEG) tariewe. Alle verbruikers wat hernubare energieopwekkers of sogenaamde (SSEG) by hul perseel installeer, sal teen 'n tarief aangeslaan word met basiese, kapasiteit en TVG-energieheffings.
- 'n Kragoordraging (wheeling) loodsprojek. Verbruikers wat groot hernubare opwekking by hul perseel teen Medium spanning het en van voorneme is om hul surplus opwekking te verkoop, kan dit oor die George netwerk na 'n ander verbruiker of handelaar in George oordra.

1.11 V: Wat doen George om verbruikers in te lig?

A Die volgende aksies word tans gelooft:

- Aanbiedings. Verskeie aanbiedings is reeds aan personeel, raadslede en ander belangegroepes gedoen en meer word beplan.
- Werkswinkels / demonstrasies. As deel van die jaarlikse begrotingswerksessies met gemeenskappe, sal gedetailleerde terugvoer en praktiese demonstrasies gedoen word.
- Nuusberigte. Die pers word na die werksessies genooi en hulle sal gehelp word om praktiese besonderhede te plaas.
- Radio. Verskeie radiosessies word beplan om verbruikers in te lig.
- Webwerf. Volledige stel dokumente word op die munisipale webwerf beskikbaar gestel.
- Briewe. Briewe sal gestuur word saam met die munisipale rekeninge waarin verbruikers se besluit uiteengesit word met 'n aansoekvorm wat voltooi moet word.
- Sosiale media: facebook, twitter, whatsapp-groepe.

Daar word besef dat hierdie nuwe tariewe 'n uitdaging aan verbruikers bied. As ons almal saamwerk kan die munisipale koste verminder word en sodoende kan beter dienslewering verseker word met laer koste aan verbruikers.

1.12 V: Wat is die voordele van die nuwe tariewe vir George en Verbruikers?

A Daar is twee groot besparings vir George wat verbruikers mettertyd sal bevoordeel:

Hierdie voordele spruit uit die verskuiwing van las deur verbruikers om hul rekeninge te verminder deur geen of lae kapasiteitsheffings te hê nie. Hierdie voordele sal die volgende besparings vir George tot gevolg hê:

- Eerstens is die besparing in Eskom-aankoopkoste.
  - 'n Verlaging in Eskom maksimum aanvraagheffing aangesien die maandelikse spitseise op Eskom behoort te verminder.
  - Mettertyd behoort die aangemelde aanvraag aan Eskom ook teen 'n laer koers verhoog te word en sodoende ook die Eskom Toegangsheffing te verlaag.
  - Verder moet die energiekoste verminder word aangesien vragte van die duurder tye na die goedkoper tye verskuif word (van spits tot beide standaard en buite-spitstyd sowel as van standaard na buite-spitstyd).
- Tweedens sal die spitsvereistes op verskeie van die netwerke verminder.
  - Dit sal die tegniese netwerkverliese verminder wat tot laer Eskom-heffings sal lei,

- Dit sal die lewensduur van al die netwerkbates verleng aangesien hulle nie deur sulke swaar las na ligte las sal gaan nie, wat dus styging en daling in temperatuur veroorsaak en dus uitsetting en inkrimping van die material.
- Dit sal netwerkonderbrekings wat verband hou met oorbelading verminder, aangesien die kans vir oorbelading sal verminder.
- Die voordele vir verbruikers is soos volg:
  - Klein- en grootmaatverbruikers sal onmiddellik 'n verlaging in hul kapasiteit- en aanvraagheffings sien.
  - TVG verbruikers sal onmiddellik laer energiekoste ten opsigte van vragte wat na die goedkoper Tyd van Gebruik (TVG) tydperke verskuif word.
  - Vir alle verbruikers sal die laer netwerk- en Eskom-koste laer gemiddelde prysverhogings of verhoogde winsgewendheid tot gevolg hê wat tot verhoogde diensvlakke lei in die langtermyn.

1.13 V: Hoe sal die voorgestelde tariewe ingefaseer word?

- A Die tariefstruktuurverandering sal oor 'n tydperk van twee jaar infaseer word. Dit beteken dat die basiese en kapasiteit en energieheffings van bestaande vlakke na die voorgestelde vlakke verander sal word in twee gelyke stappe plus die onderskeie jaarlikse prysverhogings. Die kapasiteitsbeperkings sal ook ongeveer 2 jaar neem om werklik in die voorafbetalingmeters toegepas te word.

2 Kleinverbruikers tarief vrae

2.1 V: Wat is Ampere en hoe hou dit verband met elektrisiteitseenhede?

A Die basiese beginsels van elektrisiteit is soos volg:

Ampere (A) - Eenheid vir elektrisiteitsstroom. Dieselfde as die vloeitempo van water afhangende van die grootte van die pyp.

Volt (V) - Eenheid vir elektrisiteit potensiaal of Spanning. Dieselfde as druk in 'n waterpyp.

Watt (W) - Eenheid van elektrisiteit krag. Dieselfde as druk in 'n pyp en die grootte van die waterpyp.

Kilowatt (kW) - Dit is 1 000 Watt.

Kilowatt-uur (kWh) - Eenheid van elektrisiteitsverbruik. Soortgelyk aan (KL) Kilo liter water.

Die watt word bereken deur die volt met die ampère te vermenigvuldig. Dit hang af van die kragverbruik van elektriese toestelle. Byvoorbeeld:

Die Spanning in Suid-Afrikaanse huishoudings is 230 Volt.

- 'n Tipiese stoofplaat gebruik ongeveer 4,4 Ampere.
- Die Watts wat gebruik word is dus gelyk aan: $230 \text{ Volt} \times 4,4 \text{ Ampere} = 1\,000 \text{ Watt}$ of 1 kW.
- As die warmplaat vir een vir 1 uur gebruik word, sal dit verbruik: $1 \text{ kW} \times 1 \text{ uur} = 1 \text{ kWh}$ of een eenheid.
- Die energieprys word in R/kWh of R/eenheid vasgestel

Dit is soortgelyk aan water. As 'n watertoevoer met 'n 25 mm pyp en 'n druk van 6 bar vir 1 uur ooggemaak word, sal jy ongeveer 3000 liter of 1 kL water gebruik.

2.2 V: Watter toestelle kan van 'n 20 Amp beperkte toevoer voorsien word?

A Die groot kwessie met 'n beperkte kapasiteit toevoer is nie soseer hoeveel eenhede (kWh) verbruik kan word nie, maar hoeveel toestelle gelyktydig aangeskakel kan word. Byvoorbeeld, 'n 20 Ampere-toevoer is gelyk aan 4,6 kW. Die vermoë van toestelle word meestal in Watt of kW aangegee, maar soms in Ampere. Dit word soms in die gesig van die toestel of verpakking, maar sal gewoonlik op die tegniese inligtingetiket aan die agterkant of onderkant van die toestel wees. 'n Lys van tipiese toestel Watt / Amp vermoëns sal beskikbaar wees op die George webwerf.

Tipiese toestelle wat almal gelyktydig met 20 Ampere aangeskakel kan word, is soos volg: Tien LED-ligte, radio, TV met dekodeerder, yskas, vrieskas, waaier, rekenaar, alle soorte laaiers (foon, horlosie, internetmodem, ligte, ens). Die Hoë krag toestelle wat hitte opwek is dié wat baie krag gebruik en daar moet voorsorg getref word wees wanneer dit aangeskakel word. Dit is items soos ketels, tuimeldroërs, wasmasjiene, skottelgoedwassers, verwarmers, stowe, geisers, lugversorgers, haardroërs, ondervloerse verhitting, ens.

2.3 V: Hoe moet 'n mens dan die vrag binne 'n beperkte kapasiteit bestuur?

A 'n Tipiese scenario is soos volg: Wanneer mense ná werk by die huis aankom.

- Skakel ligte, radio, TV, laaiers, waaier aan. Yskaste en vrieskaste sal die hele dag aan wees.
- Skeduleer nou die Hoë krag toestelle: Skakel die ketel aan en wag onder dit gekook het. Gebruik dan eers die mikrogolfoond om kos te ontvries of warm te maak, skakel dan die stoofplate aan en voltooi al die kosvoorbereiding. Sodra dit gedoen is kan 'n mens 'n warmer, haardroërs, ens aanskakel.
- Die wasmasjiene en tuimeldroërs moet net aangeskakel word wanneer daar klaar gekook en ruimteverhitting gedoen word, Skottelgoedwassers kan gelaai en aangeskakel word wanneer mense gaan slaap.

- Geisers het elemente van Meestal 2 tot 3 kW. Hierdie kan ook aan- en afgeskakel word deur die geiser-stroombreker in die verdeelbord te gebruik, maar dit word aanbeveel om 'n tyskakelaar te installeer om dit slegs gedurende die nag en 'n sekere tyd gedurende die dag aan te skakel. Aanbevole tydskakelaar-aanskakeltye word hieronder getoon.
  - 24h00-04h00. Nagtyd aan. Hoofverhitting van water.
  - 14h00-16h00 Dagversterking Vul aan indien nodig.
- Die meeste geisers word deur die munisipaliteit deur 'n afstandbeheerstelsel beheer. Tans is geisers gedurende die oggend- en aandspitstyd afgeskakel.
- Oonde in groot stowe het soms baie groot elemente tot soveel as 4 kW wat moeilik sal wees om met 'n 20 Amp toevoer te gebruik wanneer die hoof- en roosterelemente gelyktydig gebruik word.

2.4 V: Wat sal gebeur as die kapasiteit oorskry word?

- A** Die stroombreker sal uitskakel wanneer die aanvraag hoër is as die gekose kapasiteit: Doen die volgende:
- Terwyl die toevoer af is, skakel sekere Hoë krag toebehore af.
  - Konvensionele metertoevoer: skakel die stroombreker in die distribusie bord weer aan.
  - Voorafbetaling meter. Die toevoer sal outomaties weer na 'n paar minute aanskakel.
  - As die voorafbetalingsmeter 'n paar (3) opeenvolgende kere uitskakel, sal die toevoer af bly totdat dit met die hand teruggestel word.
  - Indien die aanvraag nie verminder word nie, sal die stroombreker aanhou uitskakel.
  - Moenie die munisipaliteit bel gedurende die tyd wanneer die breker uitgeskakel is as gevolg van oorlading nie. Jy kan onderhewig wees aan 'n uitroepheffing.
  - Indien dit nie aanvaarbaar is om die las binne die gekose kapasiteit te bestuur nie, doen aansoek vir 'n groter kapasiteit.

2.5 V: Hoe sal die kapasiteit bepaal word?

- A** Die keuse van kapasiteit sal soos volg gedoen word:
- Deernis verbruikers: 20 ampère vir een deernis geval, 30 ampère met 1 agterplaasbewoner en 40 ampère met 2 agterplaasbewoners.
  - Alle ander verbruikers sal die keuse gegee word om hul kapasiteit deur middel van 'n formele aansoekproses te kies. Die aansoekvorm en besonderhede sal op die webwerf beskikbaar wees.

Die tabel hieronder dui aan op watter verbruiksvlak die verskillende huishoudelike kapasiteitstariewe gelykbreek of goedkoper sal wees met die huidige enkel energietarief na prysverhoging en hierdie kapasiteit word aanbeveel.

Gemiddelde maandelikse elektrisiteitsverbruik per verbruiker (kWh/m)	Aanbevole kapasiteit
Tussen 0 kWh & 750kWh	20 Ampere 1 fase
Tussen 750kWh & 900kWh	30 Ampere 1 fase
Tussen 900kWh & 1050kWh	40 Ampere 1 fase
Tussen 1050kWh & 1200kWh	50 Ampere 1 fase
Meer as 1200kWh	60 Ampere 1 fase

In gevalle waar verbruikers nie hul kapasiteit kies nie, sal die historiese verbruikspatrone gebruik word en verbruikers sal op aanbevole kapasiteit geplaas soos hierbo aangedui, maar nie meer as 40 Ampere per fase vir huishoudelike verbruikers nie.

Verbruikers wat nie in staat is om hul las binne die toegepaste kapasiteit te bestuur nie, sal 'n opsie hê om 'n hoër kapasiteit te kies en aan die toepaslike tarief onderwerp te word.

2.6 V: Wat is die impak van die nuwe tariewe?

A. Die tariewe is so ontwikkel dat die totale elektrisiteitsinkomste van alle verbruikers dieselfde bly voor die jaarlikse prysverhoging. Dit beteken egter dat sommige verbruikers meer sal betaal en ander minder. Daar moet ook besef word dat daar tans 11 verskillende huishoudelike tariewe is. Die impak vir verbruikers op hierdie verskillende tariewe sal dus verskillend wees. Gedetailleerde impaktabelle sal op die munisipale webwerf beskikbaar wees. Die meerderheid huishoudelike verbruikers is tans op die enkel-energie voorafbetaal tarief. Die koste vir verbruikers op die aanbevole kapasiteit sal stygings gelyk aan of laer as die gemiddelde verhoging ervaar.

As verbruikers 20 Amp selekteer, sal hulle 'n toename ervaar gelykstaande aan die gemiddelde verhoging. Verbruikers met lae verbruik en hoë kapasiteit en onreëlmatige gebruik sal stygings bo die gemiddelde toename ervaar. Verbruikers met verbruiksvlakke bo die wat vir elke kapasiteit aangedui word, sal stygings onder die gemiddelde verhoging ervaar.

2.7 V: Hoe sal die kapasiteitslemiet eintlik in die toevoer verander word?

A. Verbruikers sal gehêf word teen die kapasiteit soos gekies vanaf 1 Julie 2022. Die werklike kapasiteitslimiet sal egter 'n geruime tyd neem om fisies verander te word.

Vir voorafbetaalde verbruikers.

- Die tarief sal vanaf 1 Julie 2022 volgens besluit deur die verbruiker/munisipaliteit vasgestel word.
- Die kapasiteit sal egter slegs in die meter gestel word as deel van 'n meteroudit wat deur die munisipaliteit oor die maande na 1 Julie 2022 onderneem sal word.
- Dit sal verbruikers tyd gee om hul aanvraag binne die gekose kapasiteit te bestuur.

Vir konvensionele meterverbruikers:

- Die tarief sal vanaf 1 Julie 2022 volgens besluit deur die verbruiker/munisipaliteit vasgestel word.
- Verbruikers moet hul kapasiteit (stroombreker) deur 'n elektriese laa afgradeer.
- 'n Sertifikaat van nakoming (COC) tesame met 'n aansoek vir die nuwe kapasiteit moet dan aan George gegee word.
- Hierdie aansoek sal dan verwerk word, en die kapasiteitsheffing volgens die nuwe kapasiteit vasgestel word.
- Die Munisipaliteit sal die kapasiteit van hul eie brekers in die meterkaste verander om by die verbruiker se kapasiteit te pas wanneer die kapasiteit verander, maar met stadiger klink-kurwe oor 'n tydperk.
- Wanneer die munisipaliteit hul stroombreker verander, sal die verbruiker sy stroombreker moet verander anders sal die munisipale breker voor die verbruikerstroombreker klink.
- Indien verbruikers nie hul kapasiteit binne 12 maande verander nie, sal die tarief teen 1 Julie 2023 gelyk getel word aan die werklike geïnstalleerde kapasiteit.
- Hierdie verbruikers sal ook die opsie gebied word om na voorafbetaal oor te skakel. Die Munisipaliteit oorweeg dit om hierdie proses vir betalende verbruikers aan te moedig.

2.8 V: Waarom word Basiese en Kapasiteitsheffings ingestel?

A. Daar is verskeie redes hiervoor:

- Eerstens: Die Regeringsbeleid en munisipale wetgewing vereis dat kostereflêktiewe tariewe toegepas word en dat vaste, kapasiteit en energiekoste afsonderlik gehêf word.
- Tweedens: Die munisipaliteit se eie koste word grootliks bepaal deur die kapasiteit wat van Eskom geneem en die kapasiteit benodig op die munisipale netwerke. Dit is dus belangrik dat verbruikers 'n kapasiteitsein kry sodat hulle daarop kan reageer deur hul las te beheer.

- Derdens: Wanneer alle kostes slegs deur middel van energieheffings verhaal word, het dit die volgende impak:
  - Laegebruikverbruikers word gesubsidieer.
  - Hoëgebruikverbruikers word te veel gehef.
- Verbruikers met onreëlmatige gebruik betaal nie hul billike gedeelte van koste as alle koste deur die energieheffings verhaal word nie. Byvoorbeeld, 'n verbruiker met 'n 3 fase 60 ampere toevoer kan 'n massiewe 42 kW las op die netwerk veroorsaak en 'n toename in Eskom maksimum aanvraag. In die maand/maande van okkupasie kan die verbruiker 'n groot rekening betaal, maar maak vir die res van die jaar geen bydrae tot die deurlopende koste nie.
- Vierdens: Daar is verskeie faktore wat veroorsaak dat elektrisiteitsverbruik verminder:
  - Stygende pryse veroorsaak meer sorg en dus gebruik.
  - Die groot strewe om meer omgewingsvriendelik te word, veral in die Wes-Kaap.
  - Gas bied 'n betroubare en goedkoop opsie om te kook, en verbruikers skakel oor.
  - Meer energiedoeltreffende toestelle is op die mark en verbruikers koop dit.
  - Sonwatergeisers word al hoe meer algemeen.
  - Al hoe meer verbruikers installeer sonkrag- of sogenaamde fotovoltaiiese (PV) stelsels om hul gebruik aan te vul. Die grootste probleem met baie van hierdie stelsels is dat dit nie noodwendig die netwerk splits of die Eskom splits verlaag nie.

Wanneer alle koste in die energieheffings gedek word, oorskry die verlies aan inkomste die besparing in koste, hoofsaaklik Eskom-energiekoste.
- Dit is dus belangrik dat alle tariewe die verskillende kostekomponente so ver moontlik weerspieël, sodat wanneer energie verbruik verminder word, die energie-inkomste verminder word en wanneer die vraag op die netwerk verminder word, die netwerkheffings verminder en sodoende die munisipaliteit teen onbehoorlike inkomsteverliese beperk word.

2.9 V: Waarom moet voorafbetaal verbruikers Basiese en Kapasiteits heffings betaal?

A. Die elektrisiteitsvoorsieningsfunksie bevat 3 tipes koste, naamlik:

- Vaste verbruikerskoste (meter- en diensverbinding, meterlesing en fakturering of verkopestelsel kostes vir voorafbetaling, bemarking, inkomstebestuur, ens.). Hierdie koste is:
  - elke maand vasgestel en
  - is soortgelyk vir voorafbetaling en konvensionele verbruikers en
  - is onafhanklik van hoeveel energie verbruikers gebruik.
- Netwerk (kapasiteit / aanvraag) koste. Hierdie kostes sluit in: Die Eskom-toegangsheffings en maksimum aanvraagheffings. Die George-netwerk bedryfs- en instandhoudingskoste, insluitend materiaal. Hierdie koste is:
  - Vast en nie afhanklik in hoeveelheid energie wat gebruik word nie.
  - Is afhanklik van die maksimum aanvraag wat op die netwerk geplaas word:
  - Dit is die plaaslike netwerke gebaseer op plaaslike splise.
  - Die Eskom-toevoerpunte gebaseer op die dorp spitse.
- Energiekoste. Alhoewel 'n enkele energietarief van alle verbruikers gehef word, verskil die energie koste volgens Eskom-seisoen en tyd van die gebruik:

Voorafbetaal verbruikers dra ook by tot al drie hierdie kostes en moet dus vir al hierdie kostes betaal. Om die waarheid te sê, ondervinding het getoon dat dit eintlik duurder is om 'n voorafbetalingmeting/betalingstelsel te bestuur as om 'n konvensionele gemeterde diens te lewer ten spyte van die feit dat die energie-inkomste ontvang word voordat verbruik plaasvind.

2.10 V: Hoekom betaal 20 Amp-voorrade nie vaste koste nie?

A Die 20 Amp-toevoer is 'n gesubsidieerde toevoer. Dit word as 'n noodsaaklikheid beskou as gevolg van die hoeveelheid arm mense in George wat nie deernis gevalle is nie. Met 'n 20 Amp toevoer is die koste vir die munisipaliteit egter beperk omdat die kapasiteit beperk is:

- Die pieke wat hierdie toevoere op die plaaslike netwerk kan plaas en die totale aanvraag op Eskom is beperk en dus is koste beperk.
- Wanneer verbruikers las na die buite-spitstye skuif, omdat hul kapasiteit gedurende die spitstye beperk is, word die munisipale en Eskom-koste verminder.
- Dit help om die subsidies onder beheer te hou.

2.11 V: Hoeveel is betaalbaar wanneer kapasiteit verander word?

A. Verbruikers sal toegelaat word om een verandering van kapasiteit op of af per jaar te maak. Die eerste verandering gedurende die 2022/2023-jaar sal gratis wees. Daarna sal die standaard verandering van kapasiteit fooi gehef word.

2.12 V: Hoe sal die vaste heffings (basies en kapasiteit) verhaal word?

A. Die basiese heffing en kapasiteitsheffing sal verhaal word deur middel van die normale faktureringsstelsel vir beide konvensionele en voorafbetaal verbruikers. Dit is dieselfde as die vaste heffings vir riool; vullisverwydering en water (indien van toepassing). Die rede waarom dit nie deur die voorafbetaal verkope stelsel verhaal word nie, is omdat:

- Wanneer 'n vooruitbetaal verbruiker sy eerste aankope in 'n maand doen, sal die Basiese en kapasiteitsheffing eers afgetrek word voordat enige energie verkoop word. Daar is gevind dat dit vir die meeste verbruikers problematies is, veral as hulle net 'n klein hoeveelheid aan die begin van 'n nuwe maand wil koop.
- Wanneer voorafbetaal verbruikers geen energie koop gedurende enige tydperk van die maand/e nie, sal hulle gekonfronteer word met die betaling van die volle Basiese en Kapasiteits heffings vir al die vorige maande waartydens geen aankope gedoen is nie, dus 'n potensieel massiewe bedrag in die gesig staar voordat enige energie verkry word

2.13 V: Wat sal gebeur as die vaste heffings nie betaal word nie?

A. Indien verbruikers nie hul normale munisipale rekening betaal nie, insluitend die vaste elektrisiteitskoste sal die volgende gebeur:

- Die vooruitbetalingsverkope sal geblokkeer word. Dit is 'n huidige praktyk en word deur die meeste munisipaliteite in die land toegepas.
- Konvensionele verbruikerstoevoer sal onderhewig wees aan afsny.

2.14 V: Wat gebeur waar eiendomme aan onderverhuur word?

A. Soos met alle ander dienste, is die eienaar van die eiendom verantwoordelik vir die munisipale rekening. Die huurders kan registreer om die energie deur die verkope stelsel te koop. Daar moet onthou word dat geen vaste heffings van toepassing is vir 20 Amp-toevoer nie. Die meeste van die onderverhuur-eiendomme is klein eenhede wat maklik met 20 Ampere toevoere bestuur kan word. Eienaars moet tydskakelaars installeer om die geisers buite spitstye te beheer. Waar eienaars nie hul munisipale rekening betaal nie, sal die voorafbetaal verkope van energie geblokkeer word vir alle toevoere wat met daardie eiendom verband hou. Huurders moet dit dan met eienaars opneem. Daar word voorgestel dat eienaars voorsiening maak vir die Basiese en Ampere heffing in die huurkontrak met huurders.

3 Grootmaat tarief vrae

3.1 V: Watter veranderinge word vir grootmaatverbruikers voorgestel?

A Grootmaatverbruikers het 'n kapasiteit wat gewoonlik 100 kVA oorskry. Tans is daar 3 nie-TVG-tariewe en twee TVG-tariewe. Hierdie verbruikers sal almal na die nuwe Tyd van Gebruik-tariewe oorgeskakel word. Die nuwe tariewe sal gedifferensieer word tussen toevoer by laagspanning, medium spanning en Medium spanning by 'n Hoof 66/11 kV substasie. Hierdie tariewe sal almal 'n Basiese, Toegang, Maksimum aanvraag, Tyd an Gebruik (TVG) energieheffings en 'n reaktiewe energieheffing bevat.

3.2 V: Wat sal die impak vir grootmaatverbruikers wees?

A Die huidige nie-TVG-tariewe het baie hoë maksimum aanvraagheffings en lae energietariewe en, in sommige gevalle, ook kapasiteitsheffings. Die TVG-tariewe het baie laer maksimum aanvraagheffings en effens laer kapasiteitsheffings. Die Tyd Van Gebruik (TVG)-energieheffings is gemiddeld hoër as die huidige energieheffings.

- Die impak sal verskil vir elke verbruiker na gelang van hul lasfaktor en tyd van gebruik. Dit kan soos volg opgesom word:
- Verbruikers op die nie-TVG-tarief vir bestaande verbruikers by MV sal oor die algemeen stygings onder die gemiddelde ervaar.
- Alle ander grootmaatverbruikers sal stygings effens bo die gemiddelde styging ervaar.
- TVG teen Laagspanning-verbruikers sal stygings aansienlik bo die gemiddelde George-prysverhoging sien.
- Verbruikers met baie onreëlmatige jaarlikse of seisoenale laste wat tans nie kapasiteitsheffings betaal nie, sal stygings bo die gemiddelde ervaar.

Gedetailleerde ontleding is vir die meeste van die verbruikers onderneem en 'n werkwinkel sal gehou word om die veranderinge met hierdie verbruikers te bespreek.

3.3 V: Hoe sal die aanvraag vir die Toegangsheffing bepaal word?

A Dit sal soos volg gedoen word:

- Verbruikers word versoek om die maksimum aanvraag wat hulle benodig aan te meld.
- Bestaande verbruikers met toegangsheffings sal die huidige aangemelde maksimum aanvraag behou. Hulle kan egter aansoek doen om dit te verander.
- In die afwesigheid van sodanige aanmelding, sal die tussentydse toegangsheffing baseer wees op die hoogste maksimum aanvraag wat werklik aangeteken is gedurende die vorige 12 maande vanaf 1 Julie 2021.
- Dit is 'n groot toegewing vir verbruikers aangesien baie verbruikers veel groter kapasiteit het as waarvoor hulle aansoek gedoen het en wat geïnstalleer is.
- Die toegangsaanvraag sal nie na 12 maande verminder word nie, selfs al is die maksimum aanvraag konsekwent laer. Met ander woorde dit sal op die hoogste vlak bly totdat die verbruiker om 'n vermindering aansoek doen.
- Aansoeke om vermindering in toegangsaanvraag sal evalueer word op grond van werklike installasie situasie en sal onderhewig wees aan goedkeuring deur die hoof van elektrisiteit.
- Hierdie Toegangsaanvraagvlak sal as 'n aangemelde aanvraag beskou word. Met ander woorde wanneer verbruikers daardie aanvraag wil oorskry, moet hulle aansoek doen. Die oorskryding van die Toegang-aanvraag sal so die aanvraag nie ferm wees onderhewig aan onderbreking.
- In gevalle waar verbruikers sekerheid wil hê om hul maksimum aanvraag te verhoog, moet hulle sodanige aanvraag in aanmeld, in welke geval sodanige aanvraagvlak as Toegangsaanvraag gebruik sal word en die kapasiteit vir daardie verbruiker gereserveer word.

- Wanneer verbruikers hul toegangsaanvraag verhoog, sal hulle bykomende ontwikkelings heffings geheword ten opsigte van die toename in vereiste aanvraag van die bestaande na die nuwe vlak. Verbruikers moet bewys dat hulle Ontwikkelings heffings tot 'n bepaalde kapasiteit betaal het. In sulke gevalle sal geen ontwikkelings heffings geheword tot die kapasiteit waarvoor hulle oorspronklik betaal het nie.

4 Kleinskaal ingeslote kragopwekkers (SSEG) tarief vrae

4.1 V: Wat word voorgestel vir verbruikers met hul eie opwekkingsvermoë?

A Dit is belangrik om daarop te let dat sulke verbruikers by die munisipaliteit moet aansoek doen sodat die vereiste tegniese ontleding, sertifisering en registrasie volgens die NERSA-vereistes gedoen kan word. Baie sulke verbruikers het hierdie vereiste ignoreer ten spyte van die feit dat al die stelselinstalleerders weet wat die vereistes is:

- Al hierdie verbruikers moet op die relevante George TVG-tarief wees.
- 'n TVG-tarief is ontwikkel vir klein SSEG-verbruikers.
- Al hierdie tariewe bevat 'n basiese heffing, kapasiteitsheffing, (aanvraagheffing vir grootmaat) en TVG reële energie en reaktiewe energie heffings.
- 'n Klein addisionele basiese heffing word gehê om die bykomende administrasiekoste met betrekking tot hierdie toevoere te dek.
- Dit is 'n vereiste dat die verbruiker betaal vir die installering van 'n 4 kwadrant 4 draad meter plus modem. Dit is nodig om die TVG-tariewe te faktoreer, maar ook om terugvoer van surplus energie deur die verbruiker na die George-netwerk te meet.
- George sal hierdie terugvoerenergie verdiskonteer teen 'n prys gelykstaande aan 90% van Eskom TVG energietariewe soos toegepas op George tot nul energiekoste vir die verbruiker in die George finansiële jaar.

4.2 V: Gaan hierdie nuwe benadering die installering van hernubare opwekking ontmoedig?

A George moedig verbruikers aan om hernubare krag by hul eiendom te installeer. Die probleem met die bestaande tariewe sonder vaste heffings en dus baie hoë energieheffings is dat dit 'n nie-koste-reflektiewe en opgeblase aansporing vir hierdie verbruikers bied om hierdie stelsels te installeer. Wanneer hulle minder elektrisiteit vanaf George gebruik, oorskry die verlies aan inkomste die besparing in koste, wat hoofsaaklik energiekoste is. Veral met Sonkrag Elektrisiteit stelsels soos genoem Foto Voltaïese (PV) stelsels sonder batterye (netwerk gekoppel), die stelsels wek net krag op gedurende die dag en dus koop verbruikers steeds hul krag by George in die spitsstye wanneer dit baie duur is van Eskom en die splitsaanvraag op die netwerk word dus nie verminder nie. Hierdie situasie kan nie volgehou word nie en dus volg George die Nasionale riglyne in hierdie opsig.

4.3 V: Wat sal gebeur met verbruikers wat stelsels geïnstalleer het, maar nie geregistreer het nie?

A George sal nie hierdie verbruikers penaliseer nie. Daar sal egter van hulle verwag word om die registrasieproses te volg, hul stelsel aan die tegniese vereistes te laat voldoen en vir die 4-kwadrant 4-draadmeter en -modem te betaal. George oorweeg dit om 'n tydperk vir registrasie toe te staan voordat sulke toevoere onderhewig kan wees aan afsny.

4.4 V: Hoekom moet hierdie verbruikers op TVG-tariewe wees?

A Die installering van SSEG verander die verbruikspatroon van verbruikers. Dit beteken dat die proporsie eenhede wat in die verskillende Eskom TVG-tydperke aangekoop word, verander en dus die gemiddelde koste. Die enkel koers energietariewe van toepassing op huishoudelike en kommersiële verbruikers kan dus nie op hierdie verbruikers toegepas word nie. Verder laat die TVG-meter George toe om die Invoer-energie te meet en verbruikers daarvoor te vergoed. Hierdie bykomende besparings vir verbruikers sal help om die koste van die meter te verreken.

5 Kragoordraging (wheeling) vrae

5.1 V: Wat gebeur met die kragoordraging van elektrisiteit oor die George-netwerk?

A George is daartoe verbind om die installering van hernubare energie aan te moedig. Daar is verskeie verbruikers wat van voorneme is om netto kragopwekkers te word en dus meer energie in die netwerk in te voer as wat hulle gebruik. Die huidige wetgewing laat munisipaliteite nie toe om elektrisiteit van verbruikers te koop sonder om 'n behoorlike voorsieningsketteringproses te volg wat regverdige mededinging toelaat nie. George sal mettertyd 'n stelsel implementeer waardeur hy sulke energie van hierdie kragopwekkers kan koop. Intussen is George tans besig met 'n loodsprojek om kragopwekkers toegelaat sal word om hul surplus energie aan George-elektriesiteitsverbruikers te verkoop. Die stelsel is ontwerp op 'n manier wat inkomste-neutraliteit vir George sal verseker, maar die bykomende netwerk- en administrasiekoste dek.

5.2 V: Daar word beweer dat George dubbel vir netwerke sal vra by kragoordrag ooreenkomstes?

A Daar is munisipaliteite wat netwerkheffings hef van beide die kragopwekker en die verbruiker wat die oordragkrag koop. Die George-benadering is dat slegs die verbruiker wat die oordrag krag koop hul huidige netwerkkoste sal betaal, behalwe waar die las op die netwerk toeneem as gevolg van die oordrag transaksie in welke geval die kragopwekker ook aan netwerkheffings onderhewig sal wees. Hierdie filosofie is gebaseer op die volgende:

- In die meeste gevalle sal die las op die netwerk verminder word en sodoende netwerkverliese verminder en 'n mate van kapasiteit vrystel en dus nie 'n toename in netwerkkoste veroorsaak nie.
- George elektrisiteitsverbruikers betaal tans vir al die netwerke.
- Om die kragopwekkers ook te laai met netwerk heffings sal dus 'n dubbellading veroorsaak.
- Die kragopwekker sal dus die verbruiker moet vra vir enige netwerkkoste wat deur die munisipaliteit aan hulle gehef word om hul koste te dek.
- Dit sal die koste verwing en dit baie moeilik maak vir sulke kragopwekkers om te kompeteer met die George-vermyde koste, Eskom Megaflex-energieheffings

5.3 V: Sal kragoordrag ooreenkomstes nie veroorsaak dat George inkomste verloor nie?

A Die voorgestelde kragoordrag reëling is opgestel om totale inkomste-neutraliteit vir George te verseker. Die verlore inkomste sal genutraliseer word deur 'n besparing in Eskom-energiekoste. Die verskaffing van nie-diskriminerende toegang tot die elektrisiteitsnetwerke word 'n wetlike vereiste en dus sal George dit toets by wyse van 'n loodsprojek.

6 Verbruikerspesifieke vrae.

A George glo dat die voorgestelde tariewe nodig is om aan wetgewing en verskeie regulatoriese vereistes te voldoen, maar ook om die munisipaliteit teen groot inkomsteverliese te beskerm, om verbruikers meer koste-reflektiewe tariewe te hef en hulle in staat te stel om hul rekeninge te verminder deur hul kapasiteit te verminder. Die finale raadsbesluit sal uiteraard beïnvloed word deur die terugvoer van verbruikers en NERSA.

6.1 V: Sal uitwisbare minimums wegval?

Ek sien in die konsep dat die vorige differensiële skale tussen Een-deel en twee-deel tariewe nou wegval. Die Een-Deel-struktuur het 'n enkele heffing gehad met 'n sogenaamde "uitwisbare minimum", wat ook nou ook uit die teks verwyder is. Wat het dit beteken? Hoeveel gebruikers is geraak? Is hierdie minimum ooit ingesamel, en indien ja, hoe? Miskien is die vraag akademies, want, dankie tog dit het weggeval.

A Hierdie uitwisbare minimums word nie toegepas nie aangesien dit nie 'n kostereflektiewe herstellmeganisme bied nie en dit verval.

6.2 V: Wat is die status van huidige Basiese heffings?

Vir tweedeel tariewe was daar 'n basiese heffing en 'n gebruiksenegieheffing. Is die basiese heffing ooit ingevorder, en indien ja, hoe? Hoe algemeen was dit, hoeveel gebruikers?

A Hierdie heffings word tans ingevorder. Daar is sowat 440 sulke verbruikers

6.3 V: Hoe sal toekomstige kapasiteit bepaal en gehef word?

Uitwisbare minimums is nou vervang met 'n veel meer algemene tarief met die enigste onderskeidings ampère en fases, wat ook nou 'n basiese heffing sowel as 'n kapasiteitsheffing gebaseer op kapasiteit en aantal fases het. Hoe sal hierdie vaste bedrae ingevorder word? Ek neem aan deur die tariewe rekeninge? Het die munisipaliteit akkurate inligting van kapasiteit en fases vir alle gebruikers?

A Die vaste heffings sal deur die rekenings stelsel vir beide konvensionele en voorafbetaal verbruikers ingevorder word. Ons het 'n akkurate data vir die aantal fases en redelike data van die huidige kapasiteit van verbruikers. Deur die implementeringsproses sal verbruikers die geleentheid gebied word om die kapasiteit te kies wat hulle benodig. Diegene wat dit nie doen nie, sal op 'n kapasiteit geplaas word wat as redelik beskou word met inagneming van die historiese verbruikspatroon vir voorafbetaalde. Konvensionele verbruikers sal hul besluit moet neem en die stroombreker moet verander deur 'n elektrisiën te gebruik wat 'n COC-sertifikaat moet uitreik. Alternatiewelik kan hierdie verbruikers omskakel na voorafbetaling.

6.4 V: Wat is die plan met verbruikers met PV (dakpaneel)?

A Die 2022/21-jaar het die tariefboek hierdie stelling (by paragraaf 1.D) bekendgestel: "Hierdie tarief is verpligtend vir alle klein verbruikers met hul eie hernubare energiebronne". Dit is ten opsigte van TVG-meterstelsels wat geïnstalleer is. Is enige stappe gedoen om daardie gebruikers met sonpanele of windturbines te identifiseer en hulle te kry om 'n TVG-meetstelsel op hul koste "verpligtend" te installeer? Daar was beslis geen publisiteit van die munic in daardie verband nie. Wat is die plan in die toekoms? Die bloot waarneming van dakke laat my glo daar is baie sulke verbruikers.

A Daar was kommunikasie in hierdie opsig, maar aanvaar dat dit beter gedoen kon word. Alle PV-installeerders weet egter van die proses, maar het gekies om die aansoek en registrasie wat gevolg moet word te ignoreer. In gevalle waar verbruikers nie die behoorlike proses gevolg het nie, sal hulle tyd gegun word om dit te doen. Intussen sal die Raad ten minste die basiese en Kapasiteitsheffing van hierdie verbruikers verhaal. Die voordeel van die TVG-meters is dat die munisipaliteit die surplusdrag van die verbruiker sal keditteer teen 'n prys gelykstaande aan 90% van Eskom TVG-energiepryse tot en met geen verbruiksheffing in 'n kalenderjaar.